

I. LATVIEŠU TRIMDAS IZDEVUMU BIBLIOGRAFIJA 1961 - 1970

Komisijas kopvērtējums -
nepieciešamība sabiedrībai: LOTI LIELA

PAMATDOMA

Līdz šim iznākušie bibliografijas 2 sējumi apraksta visus trimdas izdevumus līdz 1960.g. beigām. Tāpēc būtu vēlams darbu novest līdz 1970.g. beigām.

Visi līdzšinējie darbi šinī nozarē aizstāti ar jau iznākušajiem sējumiem. Par laiku pēc 1961.g. ir tikai izdoti grāmatu tirgotāju katalogi, kas, kā zināms, nav uzskatāmi par bibliografiju.

PROJEKTA MĒRĶIS

- Lietojot LTIB, ikvienam ir iespēja pārredzēt, ko kāds autors trimdā laidis klajā; kur kas izdots; kas ir izdevēji iestādes vai organizācijas, kas to izdevušas; kas ir kāda darba autors, ja zināms tikai nosaukums; kas ir rakstīts par kādu priekšmetu, u.t.t.
- Izdot bibliografiju par 1961 - 1970.g.

SATURS

Grāmata ar apm. 400 lappusēm. Aprakstīs ap 2500 izdevumus (LTIB 1940 - 1960 aprakstīja 4200 izdevumus). Zīņas jau gandrīz visas savāktas un apstrādātas, bet nepieciešams aprakstus vēlreiz pārbaudīt un papildināt.

DARBA VEICĒJI

- Galvenais darba darītājs ir B. Jēgers. Galvenās palīdzes ir Lilija Dunsdorfa un M. Rozentāle. Par darba galīgo noveidojumu atbildīgs B. Jēgers.
- Darba veicējiem ir ilga pieredze, jo visi ir bibliotekāri. B. Jēgers un M. Rozentāle ieguvuši MSLS ASV, bet L. Dunsdorfa ir bibliotekāre jau kopš Latvijas laikiem un tagad vada pasaules lielāko latviešu grāmatu krātuvi - Melburnas latviešu biedrības bibliotēku.

Adrese: B. Jēgers, 216 Evans Ave., DeKalb, Ill. USA 60115

SAIMNIECĪBA

- Visi strādā bez atlīdzības jau kopš apm. 1956.g. Pa visiem šiem gadiem ir saņemts tikai kāds samērā neliels atbalsts pasta un citiem izdevumiem (\$300).
- Tā kā bibliografiju atbalsta Amerikas latviešu apvienība un Latviešu nacionālais fonds Skandināvijā, iegādādamies jau iznākušo sējumu lielāku eksemplāru skaitu, tad no Latviešu Fonda tiek lūgta tikai daļa. Ja Latviešu Fonds nevar piešķirt neatmaksājamu pabalstu LTIB izdošanai, tad apgāds Daugava ir ar mieru dot pretī attiecīgu eksemplāru skaitu piešķirtās summas apmērā, pie kam atlaide ir 20%, ja pērk vairāk par 5 eks.
Ja Latviešu Fonds piešķirtu \$1,000, tad par to varētu saņemt pretī attiecīgu eksemplāru skaitu, kas mainīsies atkarā no tā, cik attiecīgais sējums maksās. Ja maksa būtu tirgū \$25., tad LF par savu piešķirumu saņemtu 50 eks. (\$1,250. un atlaide \$250) u.t.t.
- Piešķirumu var sadalīt - pusi šogad un pusi nākamo gadu.

J. GAREZERA BIBLIOTĒKA - LASĪTAVA

Komisijas kopvērtējums -
nepieciešamība sabiedrībai: VIDUVEJA

PAMATDOMA

Garezera latviešu vidusskolas bibliotēka ir unikāls latvisks iestādījums nevien Savienotās valstīs, bet attiecībā arī uz citiem kontinentiem.

Jauniešiem trimdā, vecumā no 12-18 gadiem, nevarēs ieaudzināt latvisku garu un cieņu pret latviešu rakstniecību ne arī interesi lasīt latviešu grāmatas, ja pamatosies vienīgi uz dažām mācībgrāmatām un rotatora tehnikā pavairotiem lekciju konspektiem.

Garezera vidusskolas audzēkņi visi nāk no Savienoto valsts un Kanādas regulārajām anglosakšu vidusskolām, kurām ir lielas un kārtīgi nostādītas bibliotēkas; šinīs zemēs vidusskolu nemaz neatzīst, ja tai nav piemērotas bibliotēkas un pastāvīgu, profesionālu bibliotēkāru, kam ir mastera grāds bibliotēkārū zinātnē.

PROJEKTA MĒRĶIS

- No nedaudz grāmatām vidusskolas sākumā, bibliotēka pēdējos gados, sevišķi ar Vasaras skolu fonda gādību un tautiešu atbalstu, izveidojusies tik plaša, ka tā sekmīgai darbībai ir ļoti nepieciešami to pārcelt uz citām telpām un to pārveidot par bibliotēku-lasītavu.

DARBĪBA

Bibliotēka-lasītava būs jaunās vidusskolas ēkas austrumspārna pirmā stāvā. Šis spārns jau pabeigts, un Garezers jau šai rudenī sāk celt rietumu spārnu, lai nākamajā vasarā būtu lietojama jau visa ēka.

Garezers cer bibliotēku iekārtot līdz 1974.g. vasaras vidusskolas sākumam.

DARBA VEICĒJI

- Arch. G. Birkerts un G. Ejups - vidusskolas plāni.
- A. Avens - bibliotēkas-lasītavas plāns un izmaksas aprēķins.
- Bibliotēkārs A. Baumanis - bibliotēkas apraksts.
- Vispārējā atbildība - Garezera padome.

Adrese: N. Riekstiņš, 5169 Amarillo St., Kalamazoo, Mich. 49004

SAIMNIECĪBA

Pārskats par Garezera bibliotēkas-lasītavas iekārtas izmaksu

Nr.	Priekšmets	Cena dolāros	
1.	Bibliotēkāra rakstāmgalds un krēsls	200.-	
2.	4 lasāmgaldi	240.-	
3.	26 krēsli	260.-	
4.	6 grāmatu plaukti 8" x 30"	360.-	
5.	15 " " 6" x 30"	800.-	
6.	4 " " 18" x 24"	300.-	
7.	Žurnālu un periodisko izdevumu plaukts	140.-	
8.	2 skapji grāmatu, žurnālu un laikrakstu uzglabāšanai	240.-	
9.	Bibliotēkas kartotēkas iekārtošana	150.-	
10.	Sienas pulkstenis, ziņojuma dēlis, kāpnes	100.-	2,790.-
11.	Bibliotēkai nepieciešamo grāmatu iegāde, esošo grāmatu iesiešana un salabošana		400.-
12.	Bibliotēkas un lasītavas telpas uzbūve - griesti, apgaismojums, grīdas segums		510.-
Kopējā izmaksa			3,900.-

No LF prasa \$3,900 kā neatmaksājamu piešķirumu.

K. MANAM PRIEKAM: Darbiņu un mīklu grāmata maziem bērniem

Komisijas kopvērtējums -
nepieciešamība sabiedrībai: ĻOTI LIELA

PAMATDOMA

- a) Latviešu bērniem vispār nav diezgan latviešu grāmatu. Mazputniņš palaikam aizpilda krietni pāri par pusi (1971. gadā - visu!) ik gada bērnu lasāmvielas lappušu. Bērnu grāmatas no Latvijas palīdz. Bet no turienes nenāk šāda veida mīklu un darbiņu grāmatas, un Mazputniņš šai vietai nav pārāk daudz telpas.
- b) Paredzētā darbiņu grāmata atšķiras no krāsojamām grāmatām ar to, ka tajā ir mīklas, uzdevumi, u.c. darbiņi, un tā arī lietojama kā krāsojamā grāmata.

PROJEKTA MĒRĶIS

- Grāmata balstās gandrīz tikai uz latviešu folkloras materiāliem. Tāpēc iespējams panākt divas lietas: sagādāt bērniem nepieciešamu vielu nodarbībām, reizē iepazīstinot tos ar latviešu tautas dziesmām, sakāmvārdiem un mīklām.

SATURS

Grāmata paredzēta apm. 40 lappušu bieza, iespiesta uz iespējami lēta papīra - kā līdzīgas amerikāņu grāmatas. Grāmatas sagatavošana - atkarībā no gada laika - prasīs trīs līdz sešus mēnešus.

DARBA VEICĒJA

Līga Streips - viņas ideja, folkloras izlase, teksti un zīmējumi. Bērnu žurnāla Mazputniņš redaktore kopš 1959. gada; liels skaits zīmējumu, mīklu, uzdevumu, rakstu un pasaku Mazputniņā; ilustrējusi grāmatu Burti, burti, kas tie burti? Čikagas mākslas institūta studente.

Adrese: 7012 Church St., Morton Grove, Ill. USA 60053

SAIMNIECĪBA

- Projekta dažādie izdevumi kopā sastāda \$1,000 par 2,000 eksemplāriem.
- Mazputniņa grāmatu kasei, pēc divu mācību grāmatu izdošanas 1972. gadā, pašlaik naudas nav. Grāmatu tirgotu Mazputniņā grāmatu daļa, un ienākumus par grāmatu iemaksātu grāmatu daļas kasē, nākošā izdevuma vajadzībām.

No LF lūdz \$1,000 kā neatmaksājamu piešķirumu.

L. JAUNĀS GAITAS 100. NUMURS

Komisijas kopvērtējums -
nepieciešamība sabiedrībai: LIELA

PAMATDOMA

Pieredze liecina, ka jauniešu skaits, kas lasa latviski, strauji samazinās daļēji tāpēc, ka trūkst izdevumu ar izcilu saturu un kvalitāti.

PROJEKTA MĒRĶIS

- Ar JG 100. numura projektu, JG redakcija grib sniegt trimdas latviešu jaunākai paaudzei saistīgu un vērtīgu lasāmvielu, ieinteresējot to lasīšanas kultūrā. Šinī numurā būs gūstams nopietns ieskats trimdas latviešu kultūras sniegumos un problēmās.

SATURS

100 - 200 lappušu biezš JG 100. - jubilejas numurs, ko piesūtītu par brīvu visiem jauniešiem, kas pēdējos 3 gados apmeklējuši 2x2, universitātes latviešu valodas kursus Kalamazū, vai beiguši Minsteres latviešu ģimnaziju, tāpat arī pašreizējiem ģimnazijas audzēkņiem, kuri nav JG abonenti. Parastie JG numuri ir 68 lp. biezi.

DARBA VEICĒJI

- JG redakcija, pieaicinot palīgā Toronto un Hamiltonas jauniešus.
- Projekta galvenie līdzstrādnieki - visi 14 JG redaktori, gan rakstot pašiem, gan gādājot manuskriptus no izcilākiem autoriem savā nozarē.

Adrese: A. Olte, 314 Hillsdale Drive, Ann Arbor, Mich. USA 48105

SAIMNIECĪBA

\$100	JG vāka meta sacensībai,
\$100	dzejoļu sacensībai
\$150	prozas darbu sacensībai
\$350	ekstra 1,000 eksemplāru iespiešanai,
\$250	techniski izdevumi biezāka numura sagatavošanai
\$ 50	ekstra ekspedīcijas izdevumi.

Jāpiezīmē, ka JG autori, redaktori un saimniecības darbinieki nesapem nekādu atalgojumu par savu darbu pie Jaunās Gaitas.

No LF prasa \$1,000 kā neatmaksājamu piešķirumu.

M. LATVIEŠU DAILĀMATNIEKU VIDEOFILMĒŠANA

Komisijas kopvērtējums -
nepieciešamība sabiedrībai: VIDUVEJA

PAMATDOMA

Puscollas videolenšu televīzijas sistēma (VLS) ir jaunākā un visdažādāk lietojamā no pašreizējām komunikācijas sistēmām. Uzņemtas lentes var atspēlēt normāli televīzijas aparāti, lietojot īpašu ierīci; turklāt tuvākā laikā paredzamas iespējas tādas lentes iespēlēt kasetēs, kuras var lietot jau tagad pieejamos kasetes televīzijas aparātos.

VLS dod latviešiem lētu un efektīgu iespēju dokumentēt savu dzīvi, kulturālo mantojumu un īpašus notikumus.

Tā kā latviešu daiļamatnieku amata noslēpumi bieži pazūd kopā ar to aiziešanu mūžībā, tad vēlos pirmo lenšu sēriju veltīt 2-stundu intervijām ar 6 pazīstamiem daiļamatniekiem, kas savu tehniku parādītu un par to runātu.

PROJEKTA MĒRĶIS

- Ar šo projektu domāts saglabāt ziņas par latviešu daiļamatnieku darbu, tehniku un citiem viņu dzīves aspektiem.
- Tālāk paredzēts projekta rezultātus ienest amerikāņu sabiedrībā, kas nepazīst latviešu lietišķo mākslu, iepretīm citu etnisko grupu daiļamatniecībai.
- Tāpat projekts pievestu latviešu skolu skolniekus tuvāk latviešu tautas mākslai, lietojot - izņemuma kārtā - būtiski modernu sistēmu.

SATURS - DARBĪBA

Jāapzin daiļamatniekus; jātiek pie tiem; tos jāintervē un jāuzņem lentē viņa darba paražus. Vismaz seši mēneši vajadzīgi, lai darbu nobeigtu.

DARBA VEICĒJAS

Anda Korsts - žurnāliste, izdevusi savu avīzi "Old Town News". Bez tam viņa strādā kā projekta speciāliste Iļinojas universitātes pilsētas zinātņu koledžā (U. of Illinois College of Urban Science), lasa lekcijas, palīdz dažādajām etniskajām grupām lietot videolentes savām vajadzībām. Šī palīdzība ir daļa no Community Video Access Project, ko kopēji atbalsta Illinois Arts Council, Wieboldt Foundation un University of Illinois.

Astra Grīna-Revelina - palīdzēs daiļamatniekus apzināt un izvēlēties.

Adrese: A. Korsts, 4200 Marine Dr., Chicago, Ill. USA 60618

SAIMNIECĪBA

• tiešie materiāli	\$ 500.-
• ceļa izdevumi	600.-
	\$1,100.-

- Nēesmu meklējusi atbalstu no citām organizācijām. No savas puses šim projektam ziedoju video aparātu lietošanu un savu laiku. Video aparāts maksā \$2,000, jeb \$50 dienā, ja to irē.
- Nauda vajadzīga šogad tāpēc, ka visiespaidīgākie latviešu dailamatnieki ir veci; daži no labākajiem dailamatniekiem jau ir miruši un žēl, ka tie nav šai veidā iemūžināti. Taču, ja fondam nav iespējams piešķirt visu vajadzīgo summu šogad, var samazināt apzināmo dailamatnieku skaitu, tā samazinot izdevumus.

No LF prasa \$1,100.00 kā neatmaksājamu piešķirumu.